

Felső légúti szűkület jelei, tracheotomia, a bronchusrendszer és az oesophagus betegségei

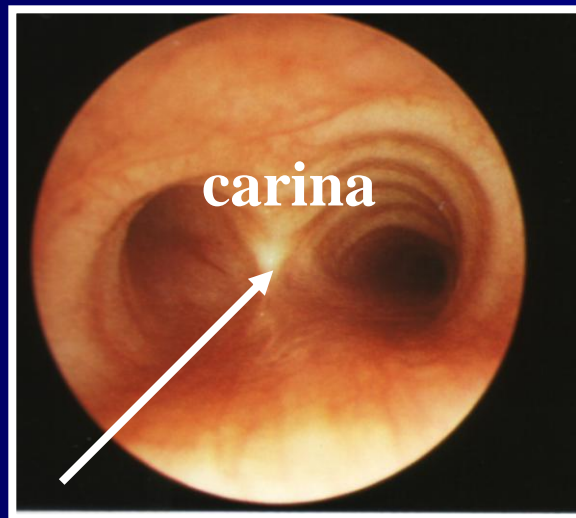
PTE ÁOK,
Fül-, orr-, gége
Klinika, Pécs

Dr. Gerlinger Imre

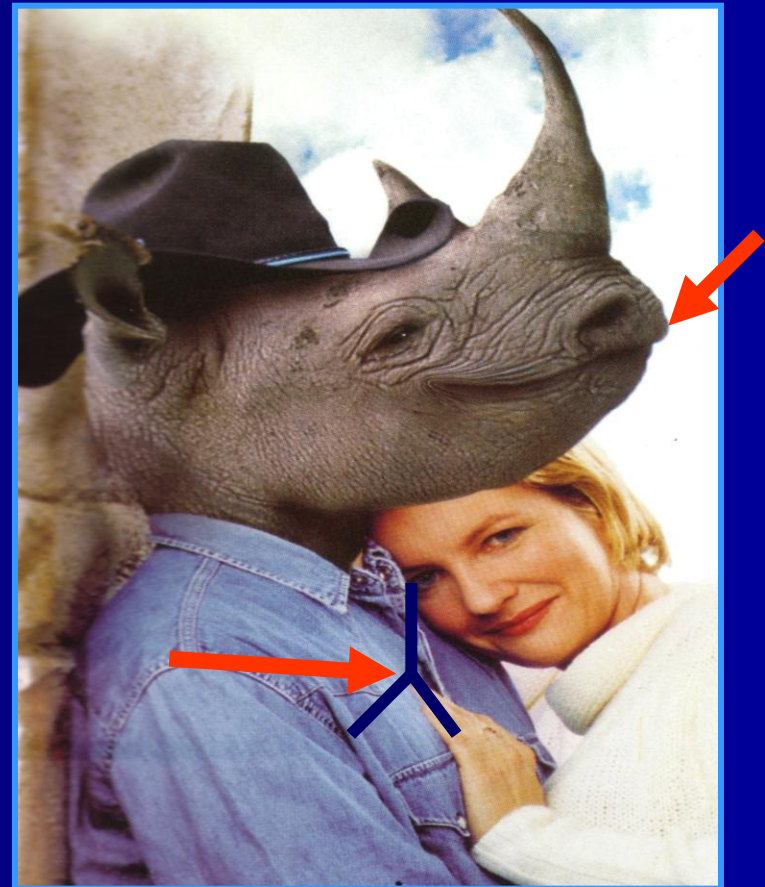
Kéretik nem elfelejteni a vizsgakövetelményeket

- Gyakorlatos tálca
- 6 vizsgálat kivitelezése
- Elméleti tételsor
- TOP TEN mint belépő
- **Mentőkérdések:** fülzúgás, szédülés, torokfájás, fülfájdalom, arcidegbénulás, gombócérzés, krónikus köhögés, arcfájdalom Lásd **Tünetorientált fül-orr-gégészeti könyv**

Felső légutak fogalma

**Orrbemenettől
a carináig !**

Trachea anatómiája, élettana

Anatómia

- Gyűrűporc folytatása.
- VI-VII. nyakcsigolyától a IV.-V. hátcsigolyáig
- 12 cm hossz, 1,5-2 cm Ø
- 15-20 hyalin porc (patkó)
- a.intercostales
- v. azygos

Élettan

- Csillószőrös hengerhám
- Öntisztulás: 4-8 mm/perc ürülés
- Nyákszőnyeg a csillós hám tetején.

Légúti betegségek tünetei

- ❑ Nehézlégzés/stridor
- ❑ Köhögés
- ❑ Haemoptoe
- ❑ Cyanosis
- ❑ Rekedtség

A hangszalag szintje alatti légúti- és általános megbetegedések, melyek

1. köhögést okoznak

- Asthma
- Substernalis struma
- Légúti idegentest
- Szívbetegségek
- Bronchus tumor
- Tracheába tört nyelőcső tumor
- Mediastinalis térfoglaló folyamatok
- ACE gátlók szedése
- GORD (reflux)

2. haemoptoet okoznak

- Trachea vagy bronchus tumor
- Idegentest
- TBC
- Alvadásgátló szedése
- Arteriosclerosis
- Cardialis decompensatio
- Gyulladások (érusuratio)

A légutak vizsgálata

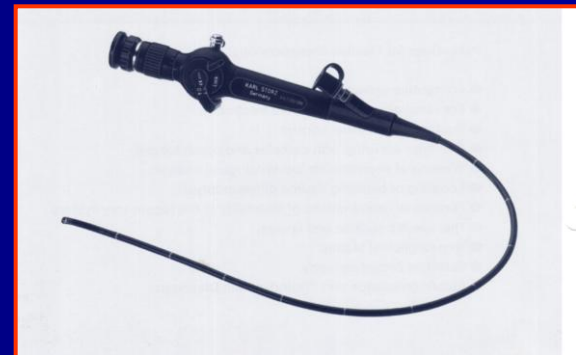
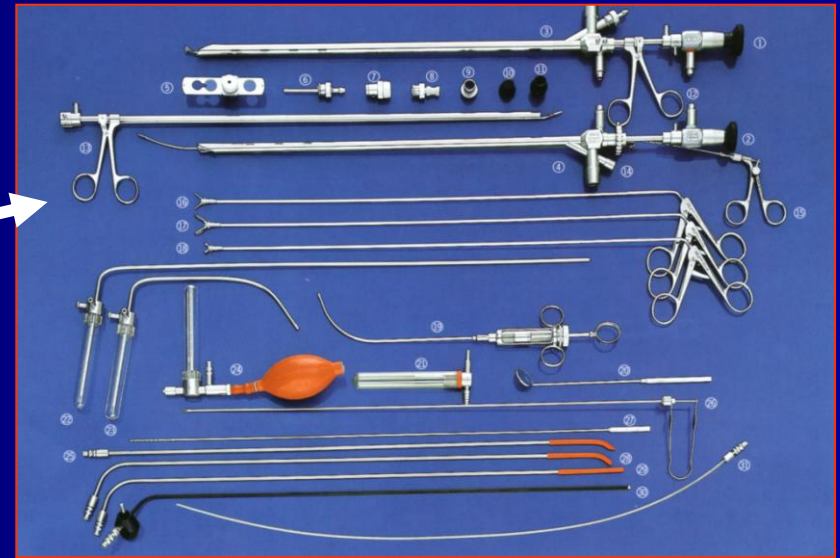
Képalkotók	Histológia	Endoscopia
Mellkas rtg.	Cytologia	Laryngo-tracheoscopia
Mellkas CT	Szövetteni minta	Bronhoscopia
MRI	Tracheo-bronhialis tűbiopsia	Mediastinoscopia
Tracheo-oesoph. UH		
Bronchographia		

Bronchusrendszer élettana

- ❑ Megnyúlás és rövidülés
- ❑ Lumen tágulása és szűkülése
- ❑ Tengelyeltérés (torziós mozgás)
- ❑ Legyezőmozgás vagy szögmozgás

A trachea és a bronchusok endoscopos vizsgálatának eszközei

- Merev broncoscop+ optikák+lélegeztető rendszer, melynek előnyei:
 - Könnyű biopsziát nyerni
 - Optimális lélegeztetés
 - Jó szívás biztosítható
- Bronchofiberoscop

Bronchoscopya

gégészeti indikációi

Diagnosztikus

Elhúzódó köhögés
Haemoptoe
Inspiratoricus nehézlégzés
Szövetteni mintavétel
Bacterológiai anyagvétel
Idegentest gyanú
Hangszalagok bénulása

Terápiás

Váladék retenció leszívása
Idegentest eltávolítása
Laser kezelés
Brachytherapia
Cryotherapia
Electrocauterisatio
Stent behelyezés
Fistula zárás
Vérzéscsillapítás

Felső légúti szűkületek

Tünetei

- ❑ Inspiratorikus stridor
- ❑ Cyanosis
- ❑ Légzési segédizmok fokozott működése

Okai

- ❑ Tumor
- ❑ Műtétek (struma!)
- ❑ Gyulladás
- ❑ Oedema
- ❑ Trauma

Légúti betegségek

- ❑ Gyulladások
- ❑ Idegentestek
- ❑ Szűkületek
- ❑ Tracheomalacia
- ❑ Trachea-oesophagealis sipoly
- ❑ Bronchiectasia
- ❑ Tumorok

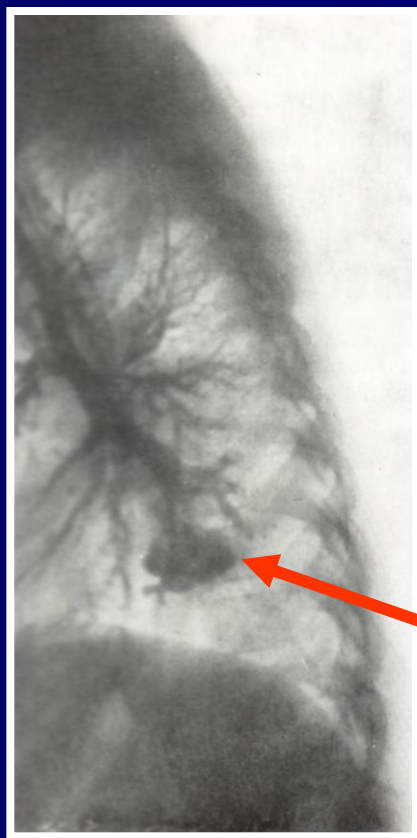
Légúti betegségek

□ Gyulladások

- Idegentestek
- Szűkületek
- Tracheomalacia
- Trachea-oesophagealis sipoly
- Bronchiectasia
- Tumorok

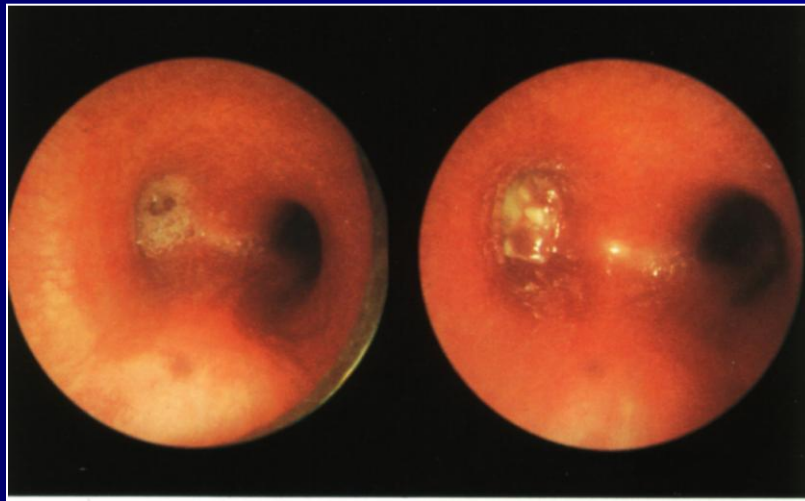
- **Tracheitis acuta**
- **Tracheitis chronica**
- **Rhinoscleroma**
- **Tracheobronhitis chr.**
- **Tracheobronhitis maligna**
- **Laryngotracheobronhitis (croup)**
- **Pneumonia**
- **Tüdőtályog**
- **TBC**

Tüdőtályog

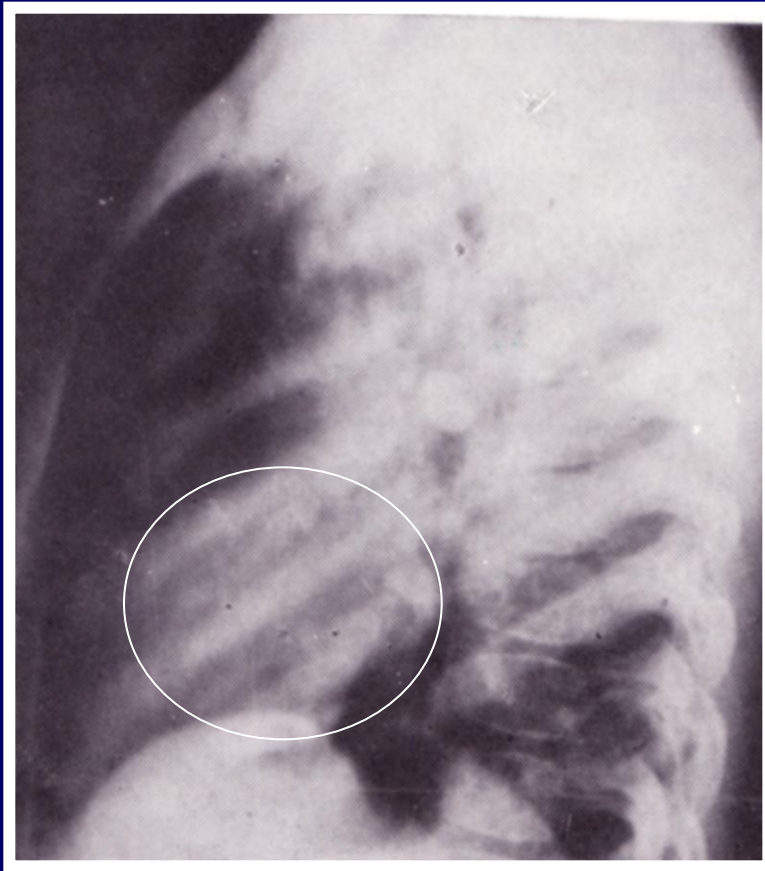
Tüdőtályog
feltöltéses rtg. képe.

TBC a bronchusrendszerbe törve

Zavaros nyák leszívása után TBC a bal főbronchusba törve. Az obstructiót egyrészt granulációs szövet okozza, másrészt a bronchusba tört elsajtosodott nyirokcsomó.

Holzknrecht tünet jelentősége idegentest gyanúja esetén

Idegentesttől distalis
tüdőszakasz
atelectasias.

Gyanú esetén
bronchoscopeia
végzendő!

Légúti betegségek

- ❑ Gyulladások
- ❑ Idegentestek
- ❑ **Szűkületek**
- ❑ **(trachea, hörgők)**
- ❑ Tracheomalacia
- ❑ Trachea-oesophagealis sipoly
- ❑ Bronchiectasia
- ❑ Tumorok

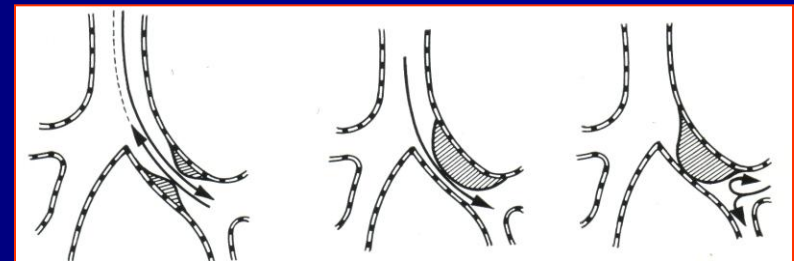
Trachea szűkületek:

1.) Annularis

2.) Tubularis

3.) Körülírt, nem körkörös

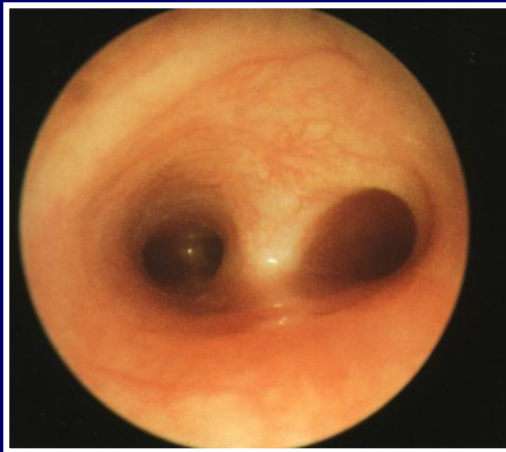
Hörgőszűkületek

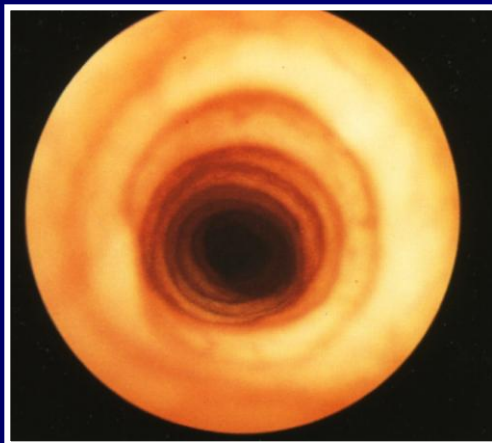
részleges

szelepes

Congenitalis trachea stenosisok

Bal oldalt szűk trachea, a mélyben a carina. A jobb főhörgő a tracheából ered.

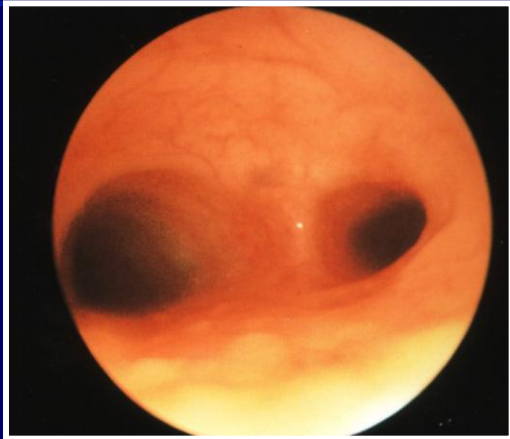
Az alsó trachea szakaszon 3,5 mm-es átmérő. Körkörös szűkület, több gyűrű érintett.

Congenitalis trachea stenosisok

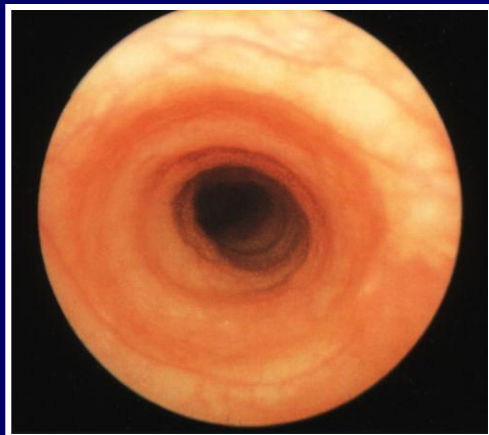

Kórbonctani preparátum.
A főként az alsó szakaszán
szűk trachea multiplex
fejlődési rendellenesség
része.

Congenitalis bronchus stenosisok

Jobb oldali szűkület,
50%-os! Normális
esetben a jobb
bronchus a tágabb.

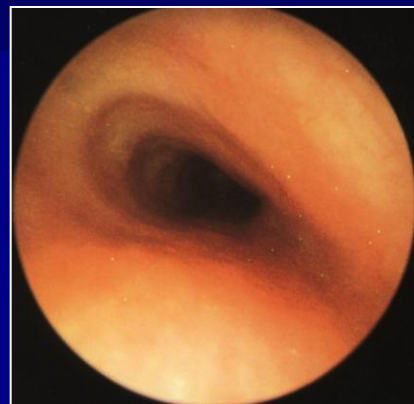

Jobb fő bronchus
izolált körkörös
szűkülete.

Egyéb trachea stenosisok

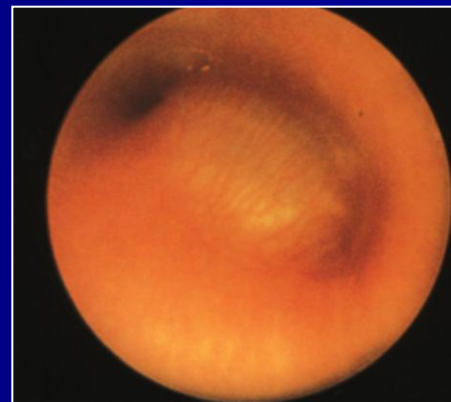
Mediastinalis neuroblastoma

A. anonyma compressio

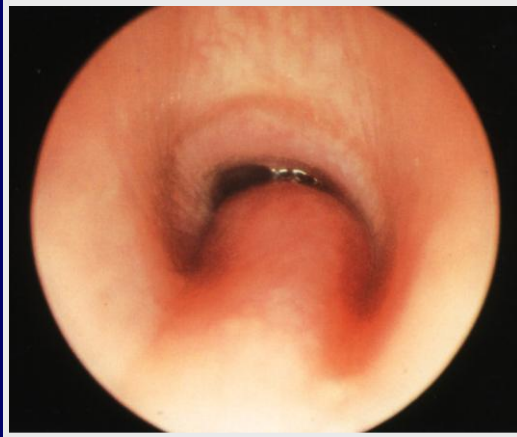

Kettőzött aorta ív.

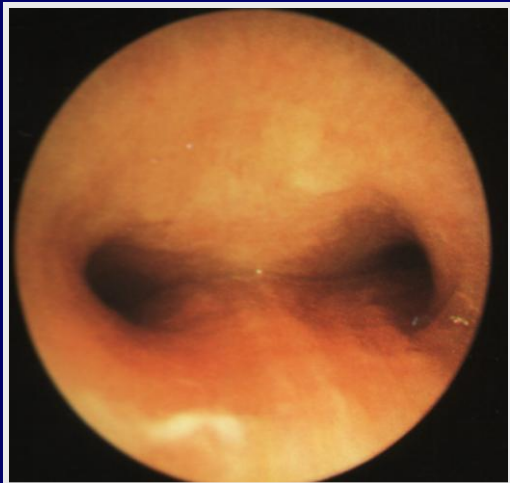

Trachea cysta.

Congenitalis haemangioma

Trachea hátsó falán
hatalmas haemangioma
(3 hónapos csecsemő).

A carina felett, a
tracheafalon kívül
elhelyezkedő
haemangioma.

Légúti betegségek

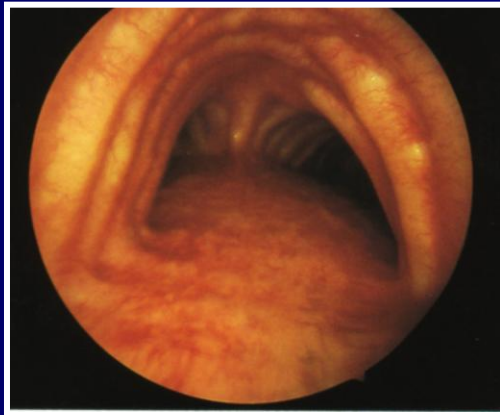
- ❑ Gyulladások
- ❑ Idegentestek
- ❑ Szűkületek
- ❑ **Tracheomalacia**
- ❑ Trachea-oesophagealis sipoly
- ❑ Bronchiectasia
- ❑ Tumorok

**Congenitalis: porcos
váz veleszületett
gyengesége**

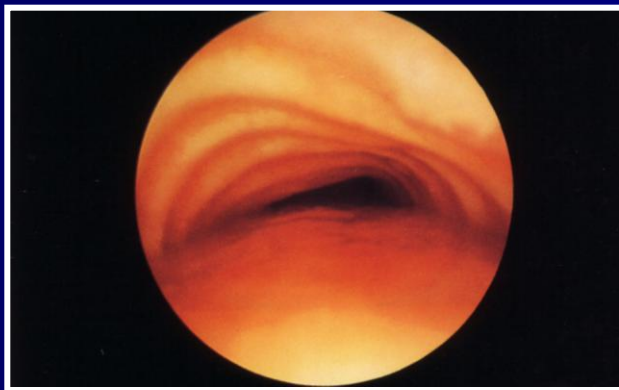
**Szerzett: tartós
compressio
(struma, aorta-
aneurysma,
magnagyobbodott
nyirokcsomók)**

**Tracheobronchialis
dyskinesis**

Tracheomalacia

Asthmásként kezelt
felnőtt későn felismert
enyhe tracheomalaciája.

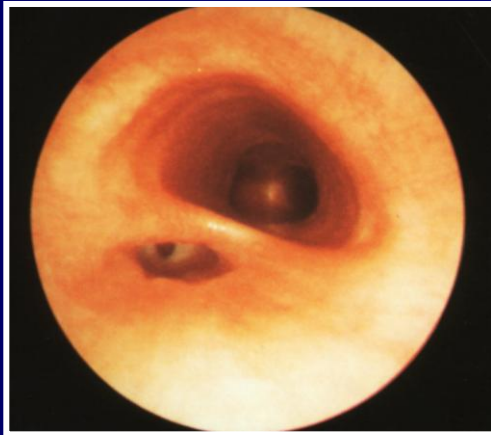

A porcos rész csupán
félkör alakú, a
membranosus rész
erősen bedomborodik.

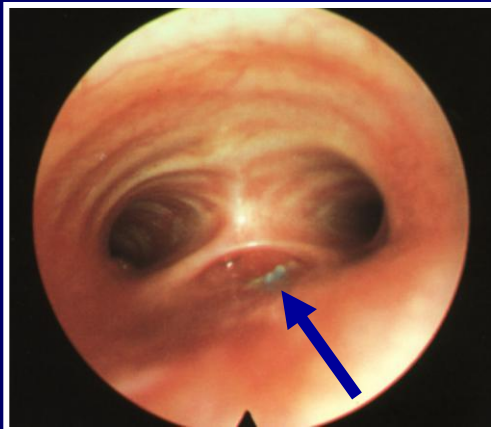
Légúti betegségek

- ❑ Gyulladások
- ❑ Idegentestek
- ❑ Szűkületek
- ❑ Tracheomalacia
- ❑ **Tracheo-oesophagealis sipoly**
- ❑ Bronchiectasia
- ❑ Tumorok
- ❑ Congenitalis sipolyok
- ❑ Szerzett sipolyok

Trachea-oesophagealis sipoly

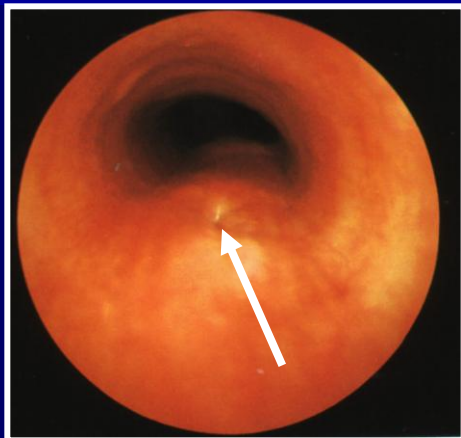

A fistulanyílás a hátsó falon egy „zsákban”. Társuló oesophagus atresia.

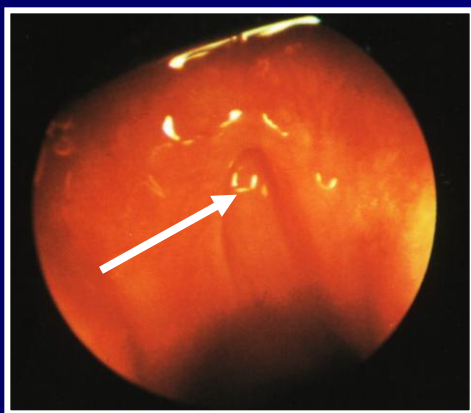

6 hónapos csecsemő a műtét után. Kék varrat a carina felett.

Trachea-oesophagealis sipoly

H-fistula a trachea hátsó felső falán.

A H-fistula képe az oesophagus felől.

Légúti betegségek

- ❑ Gyulladások
- ❑ Idegentestek
- ❑ Szűkületek
- ❑ Tracheomalacia
- ❑ Tracheacompressio
- ❑ Trachea-oesophagealis sipoly
- ❑ **Bronchiectasia**
- ❑ Tumorok

TBC után a leggyakoribb !

Congenitalis :
(polycystas tüdő)

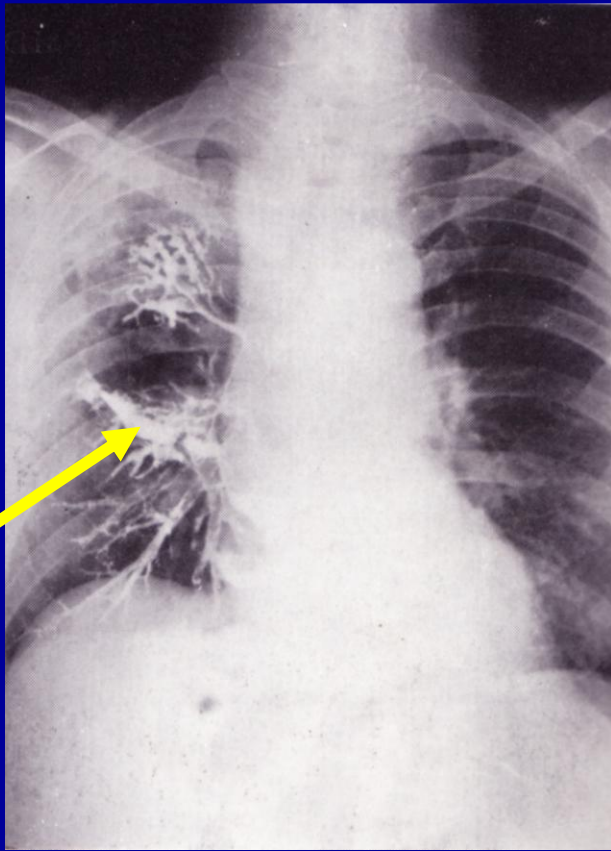
Szerzett :
hörgőfal gennyes gyulladása
(hörgőszűkület,
idegentest, daganatok, atípusos
víruspneumonia, idült
ormelléküreg-
gyulladás, immunhiányos
állapot)

Tünet: genny- és vérköpes

Dg: bronchographia

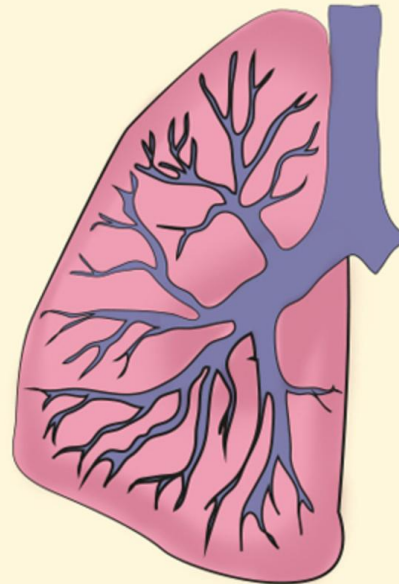
Th: sebészi ill. bronchoscopos
leszívás

Brochiectasia

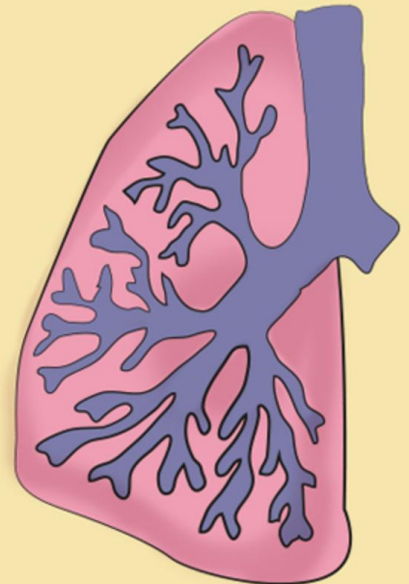

Bronchiectasia
feltöltéses rtg képe.

Normális
tüdő és hörgők

Tágult
hörgők

Légúti betegségek

- ❑ Gyulladások
- ❑ Idegentestek
- ❑ Szűkületek
- ❑ Tracheomalacia
- ❑ Trachea-oesophagealis sipoly
- ❑ Bronchiectasia
- ❑ **Tumorok**

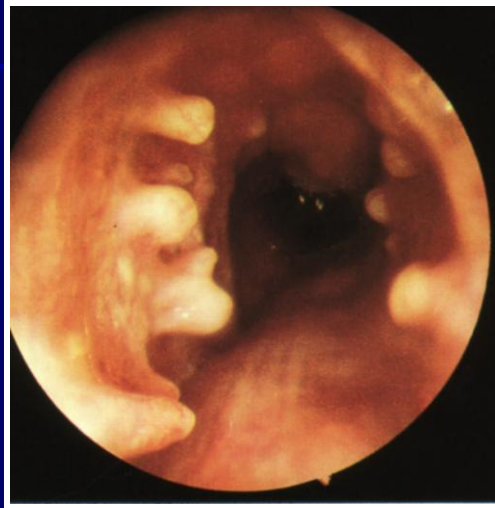
Benignus

papilloma
osteochondroma
adenoma
lipoma
amyloid

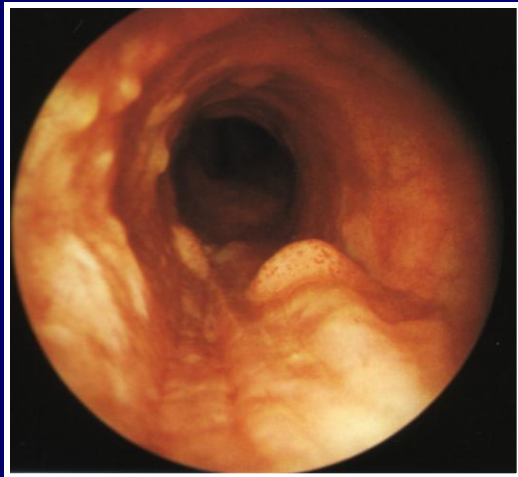
Malignus

carcinoma
sarcoma
adenoid cysticus cc.

Benignus trachea tumorok

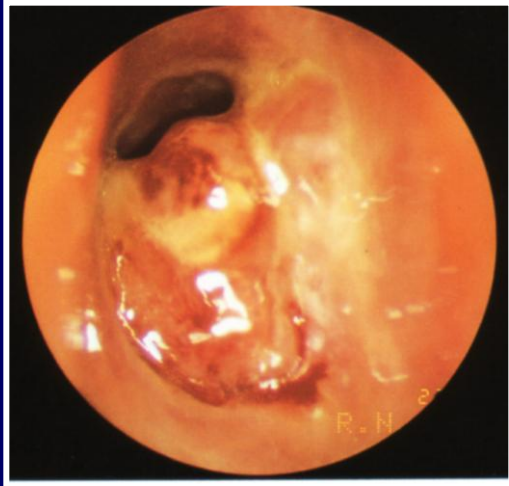

Tracheopathia
osteoplastica.

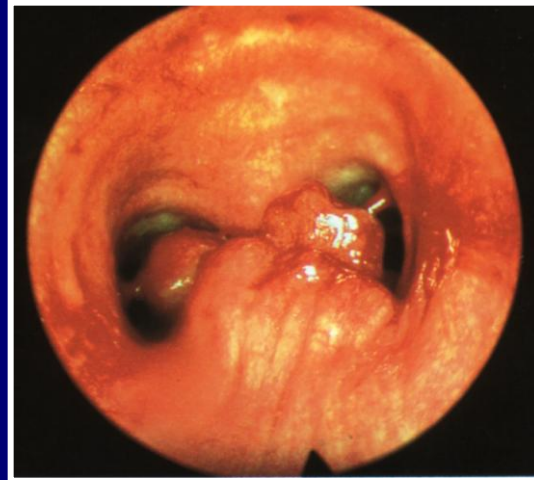

Papilloma.

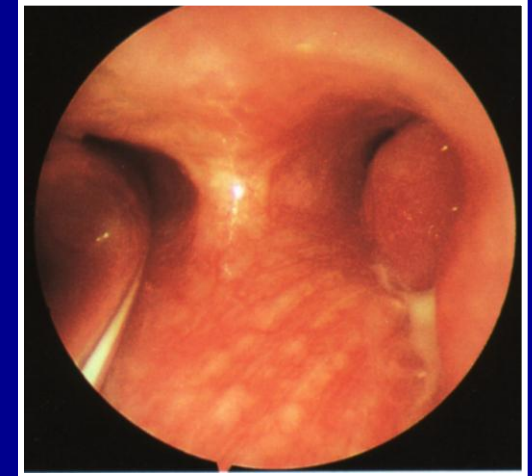
Malignus trachea- illetve bronchus tumorok

**Tracheába törő
pajzsmirigy
carcinoma.**

**Trachea hátsó alsó
falát roncsoló
bronchogen
carcinoma.**

**Adenoid cysticus
carcionoma a jobb
főbronchus
laterális falán.**

Tracheotomia indikációja: (amikor gondolunk rá !)

I. Légúti akadályok

1. Elzáródás a gége vagy a légcső falán kívül

- ❑ Struma
- ❑ Struma maligna
- ❑ Nyirokcsomó (áttét, gyulladás)
- ❑ Nyaki, vagy mediastinalis tumor

2. Elzáródás a gége vagy a légcső falában

- ❑ Fejlődési renellenesség
- ❑ Trauma
- ❑ Gégeoedema
- ❑ Gégephlegmone
- ❑ Diphtheria
- ❑ Heges szűkületek
- ❑ Kétoldali n. recurrens paresis
- ❑ Idegentestek
- ❑ Malignus daganatok

Tracheotomia indikációja(folyt.)

II. Respiratiós zavarok (tartós peroralis intubáció nem lehetséges)

1. holtterlégzés kiküszöbölése
2. csökken a légzési izommunka
3. váladék a stomán át leszívható
4. biztonságos gépi lélegeztetés

III. Prophylacticus tracheotomia

- 1.)
 - a. partiális gégeműtétek
 - b. gége nyh.részleges eltávolítás esetén, vérzésveszély miatt
 - c.) gégesérülés
 - d.) egyes szűkületeket tágító műtétek esetén
- 2.) mellkas-idegsebészeti műtétek előtt (légzési elégtelenség gyanuja esetén)

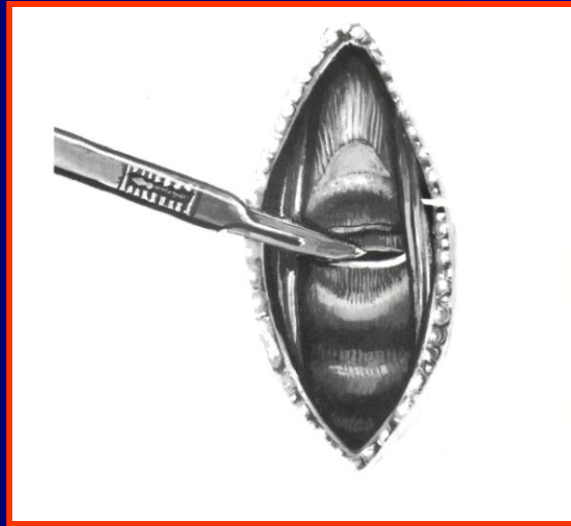
Conicotomy

1.

Bőrmetszés, a gége fixálása bal kézzel.

2.

Metszés a ligamentum conicumon.

3.

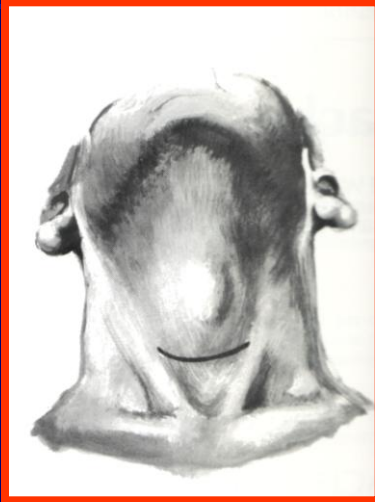
A légút fenntartása.

Conicotomy után tracheotomia végzendő!

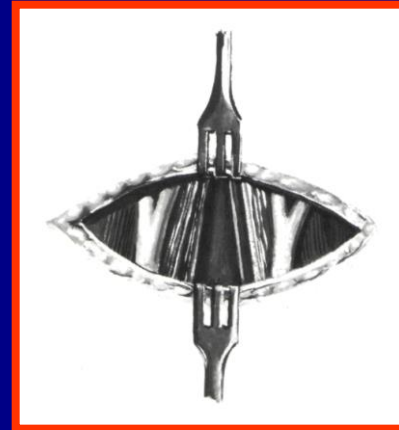
Tracheotomia műtete

1. bőrmetszés
2. gége előtti izmok szétválasztása
3. pajzsmirigy isthmus alápreparálása
4. isthmus megfelelése

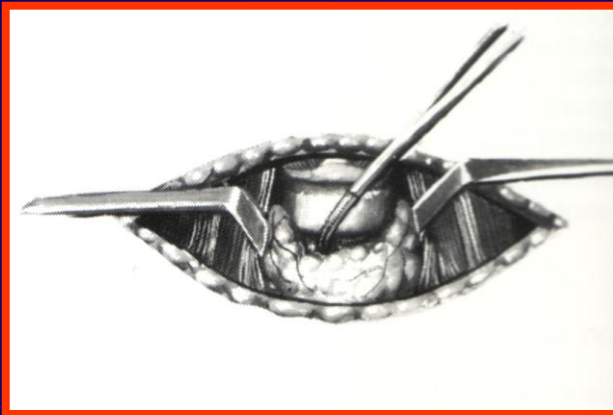
1.

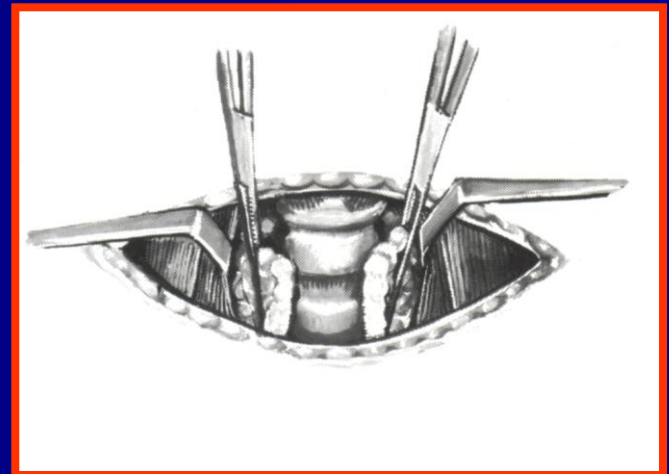
2.

3.

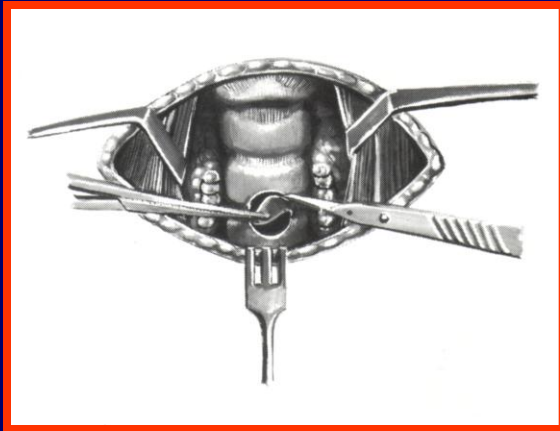
4.

Tracheotomia műtete (folyt.)

5. trachea megnyitása 6. kanül behelyezése
7. kanül rögzítése

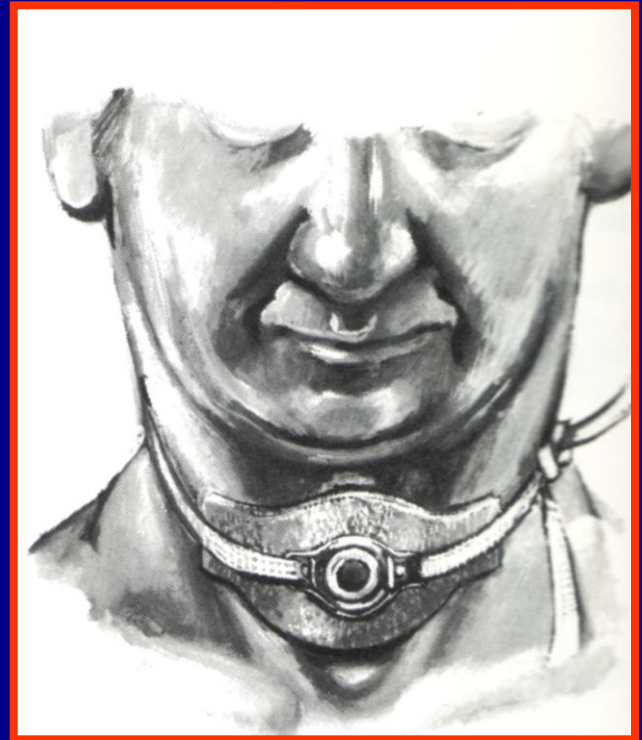
5.

6.

7.

Tracheotomia szövődményei

□ Korai szövődmények:

Légzőközpont bénulása.

Vérzések.

Nyaki emphysema.

Tracheobronhitis sicca.

□ Késői szövődmények:

Ablak nem a megfelelő helyen.

Ablak nagysága nem megfelelő.

Kanül hossza, alakja nem megfelelő.

Nyelőcső

- ❑ 25 cm hosszú, VI nyakcsig.- XII. hátcsig.
- ❑ pars cervicalis
- ❑ pars thoracalis
- ❑ pars abdominalis
- ❑ fala három rétegből áll: mucosa, submucosa, izomréteg
- ❑ 3 phisiológias szűkület

Oesophagoscopia javallatai

■ Diagnosztikus

Idegentestek

Gyulladások

Diverticulumok

Szűkületek

Térszűkítő foly.

Funkció megítélése

Vérzés

Dysphagia

■ Therápiás

Szondakezelés

Cardiatágítás

Benignus kocsányos
daganatok
eltávolítása

Merev eszköz és fiberoscop !

Oesophagoscopia komplikációi

- ❑ Nyálkahártya vérzés
- ❑ Enyhe gyulladás
- ❑ Fal átfúródása (hátfájdalom, subfebrilitás, láz, következményes mediastinitis (rtg-en kiszélesedés, szabad levegő), gyanu esetén nyelési próba végzendő

Köszönöm a figyelmet !

